

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-4-101 (Devralma)
Karar Sayısı : 09-31/678-159
Karar Tarihi : 1.7.2009

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Başkan V.)
Üyeler : Mehmet Akif ERSİN, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA

B. RAPORTÖRLER : Orçun SENYÜCEL, Sinan BOZKUŞ, Gülçin DERE

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

20 : Fiat S.p.A
Temsilcisi: Av. Sibel YURTTUTAN
Ahi Evran Cd. Polaris Plaza K:25 D:89 34398
Maslak/İstanbul

D. TARAFLAR

: - Fiat S.p.A
Via Niza n. 250 10125 Turin İTALYA
- The Cerberus Group
c/o The Corporation Trust Company, 1209 orange Street,
Wilmington, New Castle County, Delaware 19801 ABD

30 **E. DOSYA KONUSU: Chrysler LLC (Chrysler)'nin faaliyetlerinin tamamının Fiat S.p.A. (Fiat) tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.**

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına en son 24.6.2009 tarih ve 4381 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun"un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ"in ilgili hükümleri uyarınca düzenlenen 25.6.2009 tarih ve 2009-4-101/Öİ-09-OS sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu 26.6.2009 tarih ve REK.0.08.00.00-120/207 sayılı Başkanlık önergesi ile 09-31 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40 **G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili Rapor'da, bildirimi yapılan devralma işleminin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında Rekabet Kurulu'nun iznine tabi olduğu; devir sonucunda ilgili pazarda hâkim durum yaratılması veya mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesi, böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı; bu çerçevede işleme izin verilmesi gerektiği, görüşü ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

50 H.1. İlgili Pazar

H.1.1. İlgili Ürün Pazarı

Dosya konusuna ilişkin 3 pazar tanımı yapılabilir:

1. Chrysler, Mercedes, Audi ve BMW'yi içeren pazar,
2. Chrysler, Alfa Romeo, VW ve Lancia'yı içeren pazar ve
3. Tüm binek otomobilleri içeren pazar.

Yukarıda yer verilen olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabetin önemli ölçüde azaltılması söz konusu olmayacağından, net bir pazar tanımı yapılmamıştır.

60

H.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

İşleme konu olan teşebbüslerin faaliyetlerinin ülkemizin tümünde satışı yapılan ürünleri kapsamı ve ilgili ürünler açısından rekabetin ülke çapında homojen dağıldığının aksine göstergeler bulunmaması dikkate alınarak, ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak tespit edilmiştir.

H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.2.1. 1997/1 Sayılı Tebliğ Kapsamında Değerlendirme

70 Bildirime konu işlem, ABD İflas Kanunu'nun 11. Bölümü kapsamındaki iflas prosedürü uyarınca ve bir kaç sözleşme aracılığıyla hayata geçirilecektir. Bunlar arasında, 30.4.2009 tarihinde imzalanan ve devir işlemini öngören "Temel İşlem Sözleşmesi" ile bu Sözleşme'nin eki olarak tasarlanan ve 10.6.2009 tarihinde imzalanan "İslah Edilmiş ve Tekrar Bildirilmiş Sınırlı Sorumluluk (Limited) Şirketi Çalıştırma Anlaşması" birleşme kontrolü analizi bakımından önem arz eden sözleşmelerdir. Anılan işlemin tamamlanmasıyla; Chrysler'in faaliyetlerinin tamamı, limited şirket şeklinde kurulması öngörülen Chrysler Group LLC'ye devredilecektir. Chrysler Group LLC'nin tek işlevi Chrysler'e sahip olmak ve kendisine devredilen malvarlığı ve işleri yönetmektir.

80 Belirtilen işlem iki ana bileşenden oluşmaktadır:

- 1- Fiat Grubu'nun, ilk olarak Chrysler'in tüm hisselerini devralacak olan ve yeni kurulmuş bir limited şirket olan Chrysler Group LLC'nin %20 oranındaki hissesini devralması,
- 2- Fiat Grubu'nun Chrysler Group LLC'e çeşitli teknolojilerde ve yönetim hizmetlerinde katkılarda bulunması ile tedarik ve dağıtım gibi Chrysler Group LLC'in faaliyetinin bazı kilit alanlarında işbirliği ve yardımda bulunması.

09-31/678-159

Fiat Grubu, Chrysler Group LLC'de %20 oranındaki ilk sermaye payını devraldığı esnada, Fiat Grubu'na Chrysler Group LLC'ye ilişkin olarak belirli yönetime katılım ve veto hakları verilecektir.

- 90 Devralma işlemi sonrasında Chrysler Group LLC'deki hissedarlık yapısı aşağıdaki şekilde olacaktır:

Tablo1: Hissedarlık Yapısı

<i>Hissedarlar</i>	<i>Hisse Oranı (%)</i>
Fiat S.p.A.	% 20 (Performansa dayalı sermaye payı ve ilave sermaye payı oranında artırılmadan önce)
ABD Maliye Bakanlığı	% 9,85
Kanada Hükümeti	% 2,46
VEBA	% 67,69
<i>Toplam</i>	<i>100</i>

Belirli aşamaların kaydedilmesi halinde, Fiat Grubu'nun sermaye payı (performansa dayalı sermaye payı olarak adlandırılacak olan) daha sonra %15'e kadar bir oranda arttırılabilecektir. Ayrıca, Fiat Grubu'na %16 oranında ilave bir sermaye payını devralma opsiyonu tanınacaktır. Fiat Grubu'nun performansa dayalı sermaye payını devralması ve ilave sermaye payını devralma opsiyonunu kullanması halinde, Chrysler Group LLC'deki toplam hissedarlık oranı %51'e ulaşacaktır. Ancak ABD Maliye Bakanlığınca verilen kredinin Chrysler Group LLC tarafından geri ödenmesine kadar Grubun hissedarlık oranı oy haklarının %35'i geçmemesi şartıyla % 49,9'la sınırlandırılmış olacaktır.

100

(.....TİCARİ SIR.....)

110

09-31/678-159

120 Yönetim kurulu toplantı nisabı İşletme Sözleşmesi'nde aksi öngörülmedikçe oy kullanma yetkisinin çoğunluğunu oluşturan yöneticilerin hazır bulunması ile sağlanacak olup, "önemli kararlar" dışındaki kararlar toplantıya katılan üyelerin çoğunluk oyu ile alınacaktır. Önemli kararlarda en az bir Fiat Grubu yöneticisinin olumlu oy kullanması ve yönetim kurulunun çoğunluğunun lehte oy kullanması gerekmektedir. Bu kararlardan başlıcaları şu şekildedir:

(.....TİCARİ SIR.....)

130

140 Bildirim sahipleri, ilk yıllık işletme planının özel bir önem arz ettiğini; zira bu işletme planının Chrysler Group LLC'in yaşayabilmesi için yapılan bir işletme planının içine dâhil edileceğini, bildirim konu işlemin hayata geçirilebilmesinin yanı sıra yaşatılabilir bir işletme planına bağlı kalabilmesinin, Chrysler Group LLC'nin kurtulabilmesi için ihtiyaç duyduğu (.....) ABD Doları tutarında ilave kredinin ABD Maliye Bakanlığınca verilmesinin ön şartı olduğunu belirtmişlerdir. Öte yandan taraflar, işletme planının amaçlarının yerine getirilmesi için belirli kararların uygulanmasının Chrysler yönetim kurulunun onayına tabi olmaya devam edeceğini ve bu bağlamda Fiat Grubu'nun veto haklarının daha çok önem kazanacağını ifade etmişlerdir.

Bildirim konusu işlemin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi sayılabilmesi için Chrysler'in yönetiminde kontrol değişikliği olması gerekmektedir. Bu çerçevede Fiat Grubu'nun, ilk aşamada Chrysler'ın %20 oranındaki hissesini devralmasının ve (.....TİCARİ SIR.....) teşebbüsün kontrolünde bir değişiklik meydana getirip getirmediği incelenmiştir.

150 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinde kontrolün, "*ayrı ayrı ya da birlikte, fiilen ya da hukuken bir teşebbüs üzerinde belirleyici etki uygulama olanağını sağlayan haklar, sözleşmeler veya başka araçlarla ve özellikle bir teşebbüsün malvarlığının tamamı veya bir kısmı üzerinde mülkiyet veya işletilmeye müsait bir kullanma hakkıyla veya bir teşebbüsün organlarının oluşumunda veya kararları üzerinde belirleyici etki sağlayan haklar veya sözleşmelerle meydana getirilebileceği*" belirtilmektedir. Bu çerçevede Tebliğ kapsamında bir hissedarın tek başına kontrol sahibi olabilmesi için teşebbüsün ticari kararları üzerinde

160 belirleyici etki uygulama olanağı sağlayan araçlara sahip olması gerekmektedir. Mevzuata sahip Avrupa Birliğinde yayımlanan Yoğunlaşmalara İlişkin Komisyon Duyurusu'nda ise iki durumda mutlak kontrolün oluşabileceğine yer verilmiştir. İlki, pozitif kontrol olarak adlandırılmakta ve genel olarak ortaklardan birinin stratejik ticari kararları tek başına alma imkânının bulunması durumunda ortaya çıkmaktadır. İkincisi ise negatif kontrol olarak adlandırılmakta ve yalnızca tek bir ortağın stratejik ticari kararları veto etme hakkının bulunması halinde mümkün olabilmektedir. Bu durumda veto hakkına sahip olan hissedar, hakkını kullanarak istemediği herhangi bir karar alınmasını engelleyebilecektir. Negatif mutlak kontrolün ortak kontrolden farkı ise, aynı şekilde belirleyici etkiye sahip diğer bir hissedarın bulunmamasıdır. Bu bağlamda, Duyuru'ya göre, bir hissedarın veto hakları sayesinde çözümsüzlük durumu yaratabilme imkânının bulunması, o hissedara belirleyici etkide bulunabilme olanağı sağlamakta ve böyle bir işlem tek başına kontrol olarak değerlendirilmektedir.

170 Duyuruda negatif mutlak kontrole tipik bir örnek olarak, bir teşebbüsün sermayesinin %50'sine sahip bir ortak bulunurken, geriye kalan %50 oranındaki hissenin birden çok hissedara ait olduğu (bu durumun fiilen pozitif tam kontrole yol açmadığı varsayımı altında) ortaklık yapıları, ya da stratejik kararlarda nitelikli çoğunluğun aranması halinden dolayı sadece bir ortağın, çoğunluk ya da azınlık hissesine sahip olmasından bağımsız olarak, veto hakkının bulunduğu durum verilmektedir.

Bu açıklamalar çerçevesinde işlem sonrasında Chrysler'in ortaklık yapısının ve karar alma süreçlerinin nasıl şekilleneceğinin değerlendirilmesi gerekmektedir.

180 Yukarıda yer verildiği üzere yönetim kurulu, olağan kararlarını toplantıya katılan üyelerin çoğunluğunun olumlu oyu sonucu alabilirken, önemli kararlarda Fiat Grubu'nun lehte oyunun bulunması gerekmektedir. Böylece, Fiat Grubu'nun Chrysler üzerinde, azınlık hissedarı koruyan hakların oldukça ötesine geçen yönetim haklarına sahip olması öngörülmüştür. Bu tür haklara diğer ortaklar sahip değildir. Dolayısıyla Fiat Grubu, yönetim kurulunda çoğunluğu sağlayarak tek başına karar alacak konumda olmasa dahi, önemli kararları veto ederek şirketin karar almasını engelleme imkânına sahiptir. Buna karşın Fiat Grubu dışındaki diğer ortakların aynı yönde hareket etmelerini sağlayacak herhangi bir hukuki ya da fiili birliğin bulunmadığı da belirtilmelidir. Zira yukarıda da yer verildiği üzere yönetim kurulu üyelerinin çoğunluğunu bağımsız üyelerin oluşturması bir zorunluluktur.

190 Yukarıda yer verilen bilgiler doğrultusunda, işlem sonrasında Fiat Grubu'nun Chrysler'in negatif mutlak kontrolünü elde edeceği anlaşılmıştır. Bu bağlamda, bildirim konu işlemin, Chrysler Jeep Ticaret A.Ş.'nin kontrolünün Chrysler'den Fiat Grubu'na geçecek olması dolayısıyla 1997/1 sayılı Tebliğ'in "Birleşme veya Devralma Sayılan Haller" başlıklı 2. maddesinin (b) bendi anlamında kontrol değişikliğine yol açan bir devralma olduğu sonucuna varılmıştır.

H.2.1.1. Ciro ve Pazar Payı Yönünden Değerlendirme

1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesi gereğince, "bir birleşme veya devralma sonucunda birleşme ve devralmayı gerçekleştiren

200 *teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın %25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmi beş trilyon Türk Lirası'nı aşması halinde Rekabet Kurulundan izin almaları zorunludur”.*

Chrysler'in, iştiraki aracılığı ile Türkiye'de gerçekleşen toplam cirosu 2008 yılında (.....) TL. tutarındadır. Ayrıca, Fiat Grubu'nun iştiraki olan Tofaş Türk otomobil Fabrikası A.Ş.'nin 2008 yılında Türkiye'deki binek araçları ilgili cirosu (.....) TL.; Grubun Ferrari ve Maserati araçlarının Türkiye'deki satışını gerçekleştiren Fer Mas Oto Ticaret A.Ş. aracılığı ile elde ettiği 2008 yılı cirosu (.....) TL. olarak bildirilmiştir.

210 Yukarıda yer verilen ciro bilgilerinden, başvuru konusu işlemde taraf teşebbüslerin cirolarının, 25.000.000 TL. olarak belirlenen eşiği aştığı anlaşılmaktadır. Bu çerçevede bildirim konusu devralma işleminin, pazar paylarının incelenmesine gerek duyulmadan, ciro yönüyle Rekabet Kurulundan izin alınması gerekli bir işlem olduğu kanaatine varılmıştır.

H.2.1.2. İşlemin Etkileri Bakımından Değerlendirme

İşlemin pazardaki rekabet üzerindeki etkileri değerlendirilirken ilgili pazar bölümünde belirtilen hususlara tekrar yer verilmesinin uygun olacaktır. Bildirime konu işlem çerçevesinde taraf teşebbüslerin otomotiv sektöründeki faaliyetleri göz önüne alınarak üç farklı pazar tanımının yapılabileceği kanaatine ulaşılmıştır.

220 Bunlar;

- (i) Chrysler, Mercedes, Audi ve BMW'yi içeren pazar,
- (ii) Chrysler, Alfa Romeo, VW ve Lancia'yı içeren pazar ve
- (iii) Tüm binek otomobilleri içeren pazar.

İlk pazar tanımı geçerli olduğunda, söz konusu pazarda Fiat Grubu'na ait herhangi bir binek araç bulunmadığından, işlem yoğunlaşmaya yol açmayacaktır. İkinci pazar tanımının esas alınması durumunda ise tarafların pazar payları şu şekilde olacaktır:

Tablo2: Pazar payları (2009 yılı ilk 4 aylık veriler)

Marka	Satış Adedi	Pazar Payı
Volkswagen	(.....)	(....) %
Chrysler	(.....)	(....) %
Alfa Romeo	(.....)	(....) %
Lancia	(.....)	(....) %
Toplam	(.....)	100%

230 Tabloda da görüldüğü üzere bu pazar tanımının kabul edilmesi durumunda da pazarda önemli bir yoğunlaşma meydana gelmeyecektir.

Son olarak, bildirim sahipleri tarafından da belirtilen üçüncü pazar tanımı esas alındığında oluşacak pazar yapısına değinmekte fayda bulunmaktadır. Bu durumda tüm binek otomobilleri ilgili ürün pazar tanımı içine dâhil olacak ve pazar payları aşağıdaki şekilde gerçekleşecektir:

Tablo-3: 2009 yılı ilk dört ayına ait satış rakamları ve pazar payları

Marka	Toplam Satışlar	Pazar Payı (%)	Marka	Toplam Satışlar	Pazar Payı (%)
Alfa Romeo	(.....)	(.....)	Kia	(.....)	(.....)
Audi	(.....)	(.....)	Lancia	(.....)	(.....)
BMW	(.....)	(.....)	Mercedes	(.....)	(.....)
Chevrolet	(.....)	(.....)	Nissan	(.....)	(.....)
Chrysler	(.....)	(.....)	Opel	(.....)	(.....)
Citroen	(.....)	(.....)	Peugeot	(.....)	(.....)
Dacia	(.....)	(.....)	Renault	(.....)	(.....)
Fiat	(.....)	(.....)	Toyota	(.....)	(.....)
Ferrari + Maserati	(.....)	(.....)	Volkswagen	(.....)	(.....)
Ford	(.....)	(.....)	Diğer	(.....)	(.....)
Honda	(.....)	(.....)	Toplam	104.489	100
Hyundai	(.....)	(.....)			

Tabloda yer alan bilgilere göre, Fiat Grubu'nun beş marka ile (Fiat, Lancia, Alfa Romeo, Ferrari ve Maserati) toplam pazar payı %(...); Chrysler'in pazar payı ise %(...)'tir. Bu pazar tanımının geçerli olması durumunda da Chrysler'in satışlarının çok düşük olması nedeniyle ilgili pazarda neredeyse hiç yoğunlaşma artışı meydana gelmeyecektir.

240

Yukarıda yer verilen bilgi ve değerlendirmeler çerçevesinde; Fiat Grubu'nun Chrysler'in kontrolünü devralması halinde ilgili ürün pazarında önemli bir yoğunlaşma artışı meydana gelmeyecek ve rekabet koşulları olumsuz yönde etkilenmeyecektir. Bu çerçevede bildirim konusu işlemin, hâkim durum yaratılması ya da güçlendirilmesi yoluyla ilgili pazardaki rekabeti önemli ölçüde etkilemesinin söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; bildirim konusu işlemin 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun"un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece

250

09-31/678-159

ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.